

enharmonično obogačeni melodični tok, ki ga naj vodi modro uporabljen Chopinov rubato, dajejo tej skladbi oni distingirani značaj, ki ji odkazuje prostor v salonu mondenske dame ter jo hkrat izključuje iz plesišča.

V kopeli dražestne nedolžnosti, ki nam jo pripravlja *Adamič* v svojih »Otroških pesmih«, bodo naši otroci brezdvomno prav radi čapljarili. Nam odraslim grešnikom pa budi nekak »studenec pomlajenja«, v katerem se vsaj začasno odkrižamo jekajočega enharmonikovanja in muzikalnega modrovanja, sploh vseh sladkih grehov moderne hiperestezije. Tu se operemo žalostnih posledic melodične slabosti, ki se kažejo kot harmonični ekcemi na telesu moderne glasbe; če pri nas ne, vendar onkraj naše meje. Če bi pa prišlo pri nas tudi do takih izgredov okusa, kakor šnili se hočejo Nemci danes že iznebiti, tedaj šele nam bodo Adamičeve »Otroške pesmi« posebno dobro došle kot pravcato zdravilo. Ob teh pesmih postajajo naši otroci — moderni ljudje, mi moderni pa — zopet otroci, pravi veseli, odkritosrčni, nedolžni in — pridni otroci. »O selig, o selig, ein Kind noch zu sein!« . . . Pri tej priliki bodi omenjeno, da je sedanja numeracija Adamičevih »Otroških pesmi« pravilna. Izšli so namreč do sedaj sledeči kosi tega ciklusa: I. »Tepežnica« (V/46), II. »Večerna« (V/46), III. »Na tujem« (VI/3), IV. »Uspavanka« (VIII/68), V. »Vesela pesem« (napačno zaznamovana s št. 2, IX/24) in VI. »V goro« (napačno zaznamovana s št. 3, IX/25). Danes objavljene pesmi nosijo torej pravilno številke VII. do IX.

Kaj naj konečno še pripomnimo k *Pavčičevemu* mešanemu zboru »Kaj ve misli?« Društveni zbori, ki ljubijo široko kantileno in brilirajo z dinamičnimi senzacijami, zlasti fino izdelanimi crescendi in des crescendi, bodo tega dela gotovo veseli — v kolikor se sploh vesele novih zborov in ne plavajo raje v starem »Jadranskem morju« ali ne vpijejo raje staro »V boj!« — v boj za stare zbole in zoper nove!



Izza tujih odrov.

Z M. P. Musorgskega glasbeno ljudsko dramo »Hovansčina« je otvorila privatna opera Solodovnikova v Moskvi letošnjo sezono. Delo je bilo navdušeno aklamirano. Istega skladatelja glasbena drama »Boris Godunov« je imela dne 15. novembra 1910 pri premieri v Češkem Narodnem Gledišču v Pragi velik umetniški vspeh. Zadnja opera je bila prvič igrana leta 1874. (!) v Marijinem Gledišču v Peterburgu. V Pragi jo predstavljajo v obdelavi in novi instrumentaciji Rimskega-Korsakova.

Straussov »Rožni kavalir« je sprejet v repertoar Češkega Narodnega Gledišča v Pragi.

Mladi hrvaški skladatelj J. Hatze, ki se je učil glasbe pri Mascagniju, je uglasbil, kakor poročajo hrvaški dnevniški, opero »Povratak«, ki jo je izročil v uprizoritev Hrv. Narodnemu Gledišču v Zagrebu. Opera se bo pela že meseca januarja 1911. Mašcagni se je o operi izrazil z velikim priznanjem ter obljudil, da pride v Zagreb, da »sobno dirigira Hatzejevo opero.«

A. pl. Zemlinskega komična opera »Kleider machen Leute« je imela pri sploh prvi predstavi na dunajski Ljudski Operi velik zunanjji in umetniški vspeh. (Zemlinsky je Dunajčan, sedaj kapelnik na imenovanem zavodu.)

Puccinijeva najnovejša opera »Dekle iz zlatega zapada«, (»Das Mädel aus dem goldenen Westen«) je bila dne 11. dec. 1910. prvič igrana v Novem Jorku. Insencacija in oprema sta bili mojsterski. Dirigent je bil *Toscanini* (ki se je v zadnjem

času imenoval kot pretendent za prvo kapelniško mesto na Dunajski dvorni operi.) Glavne vloge so bile v rokah *Destinnove* (Čehinje), *Carusa* in *Gillyja. Orkestracija opere je slikovita. Tematično gradivo sicer ni posebno bogato, ker spominja nekoliko na prejšnja dela Puccinijeva. Predstava je dosegla (pri podvojenih cenah) skoraj 100.000 mark dohodkov. Tako poročajo nemški glasbeni listi.*

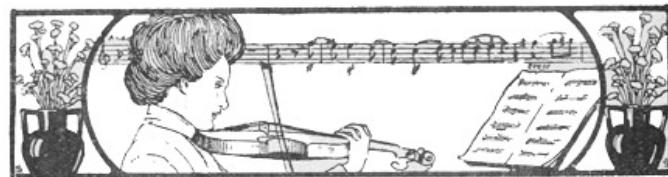
Kovárovičevi »Psohlavcie« so doživeli 100. predstavo v Č. N. Divadlu v Pragi. Premiera je bila 24. aprila 1898.

Nova bolgarska opera. Bolgarski skladatelj *G. Atanasov*, vojaški kapelnik v Plovdivu, je uglasbil libreto, ki mu je spisal pisatelj *N. Popov* po romanu *Ivana Vazova* »Borislav«. Kakor poroča »Večerna Pošta«, zavzema ta opera prvo mesto v bolgarski glasbeni literaturi. Delo je spisano v modernem slogu, vendar se uveljavlja vpliv bolgarske narodne pesmi, tako, da nosi opera bolgarsko-narodni značaj. Opera se predstavlja v Bolgarskem Narodnem Gledišču v Sofiji.

Prihodnja noviteta Č. N. Gledišča v Pragi bo *Ostrčilova* opera »Poupě«.

Za ravnatelja C. kr. Dvornega Opernega Gledišča na Dunaju je imenovan dosedanji vodja Komične Opere v Berlinu, *Hans Gregor*. Novi ravnatelj, ki nastopi svoje mesto 1. aprila 1911, ni glasbenik, a znamenit kot režiser. Raditega bo angažiran poleg sedanjih kapelnikov, Schalka in Walterja, še en »prvi« dirigent. Štev. 3. tek. letnika »Merkerja« prinaša Gregorjev portret po risbi Rudolfa Hermanna.

Pantomima »Pierretin pajčolan«, ki ji je spisal besedilo *Artur Schnitzler*, glasbo pa *Ernst pl. Dohnányi* (sloviti klavirni virtuozi), je imela pri premierah v Lipsku in Pragi (v českem in nemškem gledišču) velik vspeh.



Odmevi iz koncertne dvorane.

Slovansko Pevsko društvo na Dunaju (»Zpěvačky spolek slovanský ve Vídni«) je priredilo dne 6. dec. 1910. vokalni koncert pod vodstvom *J. Macáka* in *Oskarja Smodka* in s sodelovanjem operne pevke *Karli Edis* ter koncertnega mojstra in skladatelja *Františka Drdle*. O koncertu smo, žal, šele zvedeli iz poročila »Slavisches Tagblatt«; sicer bi seveda tudi mi bili poročali o njem. Če smemo soditi po omenjeni novici, ni bilo nobenke točke na programu.

Chopinova stoteletnica se je praznovala od dne 22. do 28. okt. 1910 o priliki prvega poljskega glasbenega kongresa v Lvovu. Pri tej priliki so se prednašala dela poljskih skladateljev iz 16., 17. in 18. stoletja. Slavnost je otvoril predsednik komiteja, Aleks. Mnišek vitez Ćornicki, častni predsednik grof *Tarnowski* je imel slavnostni govor. Po njem je govoril *Paderewski* o Chopinu in je žel pravo navdušenje med poslušalci. Pri inauguracijski slavnosti so igrali *Noskowskoga* variacije za orkester »Iz življenja narodovega« in »Te Deum laudamus« Chopinovega učitelja *Elsnerja*. Razun tega so bili štirje slavnostni koncerti: prvi posvečen stari glasbi (*Johannes Polonus*, *M. Zieleński*, *W. Szamotulski*, *M. Mieczewski*, *S. Szarzyński* itd.) Drugi koncert je obsegal Chopinova dela in dela Chopinovih sodobnikov. Pri zadnjem koncertu so izvajali skladbe modernih komponistov (dr. *W. Zeleński*, *Ludomirja Rožycskega*, *Henryka Melcerja*, *I. Paderewskoga* itd.) Kot solistje oziroma solistinje so sodelovali med drugimi *Wanda Landowska*, *J. Lachowska*, *St. Szymanowska*, *Rosenthal*, *E. Schelling*, *A. pl. Brandrowski* itd. Kot dirigenta sta se odlikovala zlasti *M. Sottys* in *Henryk Opieński*. Slavnost in kongres sta se v vsakem oziru imenitno obnesla.